

Udskriftsdato: 15. december 2025

2012/1 LSF 73 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.  
og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og  
håndarbejdsskoler (frie kostskoler)  
(Tilskud til inklusion af elever med særlige behov på frie skoler m.v.)**

---

Ministerium: Ministeriet for Børn og Undervisning

Journalnummer: Ministeriet for Børn og Undervisning,  
Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, j.nr. 063.70L.271

## Forslag

til

### Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

(Tilskud til inklusion af elever med særlige behov på frie skoler m.v.)

#### § 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1135 af 7. december 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 271 af 27. marts 2012 og § 2 i lov nr. 379 af 28. april 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, nr. 1, ændres »stk. 2, og« til: »stk. 2,«.

2. § 3, stk. 1, nr. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

- »2) tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen,
  - 3) yde personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, hvis der er behov herfor, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen, og«
- Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 11, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

- »2) Et særligt tilskud til supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3, stk. 1, nr. 2.«
- Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

4. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 1, nr. 2« til: »stk. 1, nr. 3«, og i § 11, stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 1, nr. 4« til: »stk. 1, nr. 5«.

5. I § 11, stk. 4, ændres »stk. 1, nr. 3« til: »stk. 1, nr. 4«.

6. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Staten yder årligt hver enkelt skole 70.000 kr. i tilskud til inklusion efter § 11, stk. 1, nr. 2, jf. § 3, stk. 1, nr. 2. I skoleåret 2013-14 og i skoleåret 2014-15 ydes herudover et tilskud på 75 pct. henholdsvis 50 pct. af gennemsnittet af de tilskud, som skolen for skoleårene 2009-10, 2010-11 og 2011-12 har modtaget til specialundervisning af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer og til dækning af ekstraudgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp til elever med svære handicap og behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. I skoleåret 2014-15 yder staten endvidere et tilskud på 300 kr. pr. årselev.

Stk. 2. Skolen skal i årsregnskabet særskilt redegøre for tilskuddenes anvendelse.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud og om skolens redegørelse efter stk. 2.«

7. I § 24, stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 11, stk. 1, nr. 2 og 3« til: »§ 11, stk. 1, nr. 3 og 4«.

## § 2

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 271 af 27. marts 2012 og § 3 i lov nr. 379 af 28. april 2012, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen. Hvis der er behov herfor, skal efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler give personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med undervisningen, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen.«

2. I § 5 a, stk. 7, udgår », og med historieundervisningen på skoler, der er omfattet af stk. 3«.

3. I § 18, stk. 1, udgår »27 a,«.

4. Efter § 24 indsættes i kapitel 3:

### *»Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning*

§ 24 a. Staten yder til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler tilskud til støtte til elever, der er omfattet af § 3 a, til inklusion af disse elever i den almindelige undervisning. Det er en betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at antallet af skolens årselever efter stk. 4, er mindst 5. Skolen skal i sit årsregnskab særskilt redegøre for tilskuddenes anvendelse.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 ydes med en takst pr. årselev til inklusion efter stk. 4. Taksterne fastsættes på de årlige finanslove. Tilskuddet beregnes ud fra antallet af årselever til inklusion i det skoleår, der slutter i året før finansåret. For nyoprettede skoler beregnes tilskuddet efter stk. 1 ud fra det forventede antal årselever omfattet af § 3 a i finansåret og reguleres ud fra forskellen mellem det forventede og det opnåede årselevtal omfattet af § 3 a i finansåret.

Stk. 3. Det er en betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at skolens inklusionstilbud, jf. § 3 a, fremgår af skolens indholdsplan og offentliggøres på skolens hjemmeside, jf. § 17, stk. 2.

Stk. 4. En elev kan indgå i opgørelsen af årselever til tilskud til inklusion, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Eleven har deltaget i skolens inklusionstilbud, jf. § 3 a.
- 2) Skolen har udarbejdet en skriftlig plan for inklusion af den pågældende elev, som er underskrevet af skolen samt for elever under 18 år af forældre eller værge, og for elever, der er fyldt 18 år, af eleven selv.
- 3) Skolen har foretaget en systematisk og løbende evaluering af skolens støtte til eleven.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. § 25, stk. 1.

Stk. 6. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, jf. stk. 1-4, herunder om betingelser for og beregning af tilskud, evaluering af skolens støtte til eleverne og skolens redegørelse for tilskuddenes anvendelse.

§ 24 b. Staten yder efter § 25 tilskud til folkehøjskoler samt til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. § 25, stk. 1, til støtte til elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer.«

5. *Overskriften* før § 27 a ophæves.

6. § 27 a ophæves.

### § 3

*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

*Stk. 2.* Loven finder anvendelse fra skoleåret 2013-14.

*Stk. 3.* Tilskud til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til inklusion, jf. § 24 a, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), som affattet ved denne lovs § 2, nr. 4, beregnes for perioden 1. august til 31. december 2013 således, at det månedlige tilskud svarer til den enkelte skoles månedlige tilskud i perioden 1. august til 31. december 2012, der er ydet efter § 25, stk. 1 og 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), til elever til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. En efterskole, husholdningsskole og håndarbejdsskole skal i skoleåret 2012-13 have haft mindst 3 årselever, for hvilke skolen har modtaget tilskud til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer efter § 25, stk. 1 og 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), for at kunne modtage tilskud til inklusion for perioden fra 1. januar 2014 til 31. december 2014 efter § 24 a, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

# *Bemærkninger til lovforslaget*

## *Almindelige bemærkninger*

### *Indholdsfortegnelse*

#### *1. Indledning*

##### *1.1. Lovforslagets hovedpunkter*

##### *1.2. Lovforslagets baggrund*

###### *1.2.1. Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning*

###### *1.2.2. Ophævelse af særskilt tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler*

#### *2. Lovforslagets indhold*

##### *2.1 Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning*

###### *2.1.1. Gældende ret*

###### *2.1.1.1. Friskoler og private grundskoler m.v.*

###### *2.1.1.2. Frie kostskoler*

###### *2.1.2. Den foreslåede ordning*

###### *2.1.2.1. Friskoler og private grundskoler m.v.*

###### *2.1.2.2. Frie kostskoler*

##### *2.2. Ophævelse af særskilt tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler*

###### *2.2.1. Gældende ret*

###### *2.2.2. Den foreslåede ordning*

#### *3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner*

#### *4. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet*

#### *5. Administrative konsekvenser for erhvervslivet*

#### *6. Administrative konsekvenser for borgerne*

#### *7. Miljømæssige konsekvenser*

#### *8. Forholdet til EU-retten*

#### *9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.*

#### *10. Sammenfattende skema*

#### *1. Indledning*

##### *1.1. Lovforslagets hovedpunkter*

Med lovforslagets foreslås der indført nye ordninger for tilskud til inklusion i den almindelige undervisning af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer på frie grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. De foreslåede nye tilskudsordninger er en konsekvens af det specialundervisningsbegreb, der fra skoleåret 2012-13 har været gældende i folkeskolen, hvorefter specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives til elever, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer. Den nye afgrænsning af specialundervisningsbegrebet finder anvendelse i frie grundskoler og på frie kostskoler fra skoleåret 2013-14, jf. § 4, stk. 3, i lov nr. 379 af 28. april 2012.

Det foreslås, at frie grundskoler og frie kostskoler fremover skal give supplerende undervisning og

anden faglig støtte til elever, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på inklusion i den almindelige undervisning. Den foreslåede ordning svarer til den inklusionsordning, der er indført i folkeskolen ved lov nr. 379 af 28. april 2012.

Efter lovforslaget skal staten i skoleårene 2013-14 og 2014-15 som en midlertidig tilskudsomlægning yde tilskud til frie grundskoler til inklusion i den almindelige undervisning af elever, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse. Tilskuddet ydes i form af et tilskud på 70.000 kr. til skolen, som en procentvis andel af det hidtidige tilskud til specialundervisning til denne elevgruppe, samt i skoleåret 2014-15 som et tilskud på 300 kr. pr. elev.

Med lovforslaget skal staten fremover yde tilskud til inklusion i den almindelige undervisning af elever, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler undtagen skoler med et samlet særligt undervisningstilbud. Tilskuddet ydes ud fra antallet af årselever, der deltager i en skoles inklusionstilbud, og ydes med en takst fastsat på de årlige finanslove. Det foreslås som forudsætning for, at staten kan yde tilskud til en skole til inklusion, at mindst 5 årselever deltager i skolens inklusionstilbud.

Til folkehøjskoler og til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud ydes fortsat tilskud til skolerne til støtte til elever med støttebehov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer efter den hidtidige tilskudsordning for specialundervisning m.v.

Herudover foreslås det at ophæve bestemmelserne om særskilt tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

## *1.2. Lovforslagets baggrund*

### *1.2.1. Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning*

Danmarks Evalueringsinstitut har i 2011 foretaget en undersøgelse af indsatser for inklusion i folkeskolen. Undersøgelsen er gennemført for formandskabet for Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen (Skolerådet). Det fremgår af rapporten fra november 2011, at det er vanskeligt at give en præcis definition af inklusion. Undersøgelsen viser samtidig, at skoleledere og lærere har en fælles forståelse af, at en elev er inkluderet, når eleven har udbytte af almenundervisningen og deltager aktivt i det sociale fællesskab i almenklassen.

Med lov nr. 379 af 28. april 2012 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klage-reglerne til en mere inkluderende folkeskole m. v.) indførtes en ny afgrænsning af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, således at specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen alene omfatter støtte til elever i specialklasser og specialskoler samt støtte til elever, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer. Loven har haft virkning i folkeskolen fra skoleåret 2012-13. Loven indebærer, at der ikke længere skal foretages en udredning af de pågældende elever hos pædagogisk-psykologisk rådgivning, før der iværksættes støtte. I kraft af denne lovs §§ 2 og 3 får den nye afgrænsning af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand virkning fra skoleåret 2013-14 på de frie skoler.

Loven indebærer for frie grundskoler, at tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand fra skoleåret 2013-14 alene omfatter støtte til børn, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i 9 ugentlige undervisningstimer eller derover, og at støtte til elever, der hidtil har modtaget støtte i mindre end 9 undervisningstimer ugentligt, skal gives inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Samme lov indebærer for frie kostskoler, at tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk

bistand fra skoleåret 2013-14 kun omfatter støtte til elever på frie kostskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, samt støtte til elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentlig. Støtten til elever der hidtil har modtaget støtte i mindre end 9 undervisningstimer ugentligt, skal gives inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Tilskudssystemet for frie skoler, herunder tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, sonderer efter de gældende regler ikke mellem tilskud til støtte i mere eller mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. Den nye afgrænsning af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ville uden en ændring af de tilskudsmæssige forhold i forbindelse med specialundervisning m.v. på frie skoler kunne medføre en utilsigtet omfordeling af tilskudsmidler. Det fremgår på denne baggrund af de specielle bemærkninger til § 4, stk. 3, i lov nr. 379 af 28. april 2012, at regeringen forventer at fremlægge lovforslag i folketingssamlingen 2012-13 med henblik på en omlægning af de tilskudsmæssige forhold i forbindelse med specialundervisningen på de frie skoler. Dette sker ved nærværende lovforslag.

Med henblik på at udforme forslag til nye tilskudsmodeller for inklusion i den almindelige undervisning af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer på de frie skoler har Ministeriet for Børn og Undervisning nedsat to arbejdsgrupper forankret i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen med deltagelse af samtlige skoleforeninger for de frie grundskoler, private gymnasier m.v. samt Efterskoleforeningen og Foreningen af Frie Fagskoler. Arbejdsgrupperne har i 2012 kortlagt grundlaget for nye tilskudsmodeller for støtte til inklusion af elever på frie skoler.

Samtlige skoleforeninger for frie grundskoler, private gymnasier m.v. tilslutter sig den foreslåede tilskudsmodel for støtte til inklusion af elever med behov for støtte i den almindelige undervisning på frie grundskoler m.v.

Såvel Efterskoleforeningen som Foreningen af Frie Fagskoler tilslutter sig den foreslåede tilskudsmodel for støtte til inklusion af elever med behov for støtte i den almindelige undervisning på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

#### *1. 2. 2. Ophævelse af særskilt tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler*

Ministeriet for Børn og Undervisning fører særskilt tilsyn med historieundervisningen på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, når en sådan skole har meddelt Ministeriet for Børn og Undervisning, at afholdelse af afgangsprøve i historie er uforeneligt med skolens værdigrundlag. Eleverne på en efterskole, husholdningsskole eller håndarbejdsskole, der har meddelt Ministeriet for Børn og Undervisning, at afholdelse af afgangsprøver i historie er uforeneligt med dens værdigrundlag, skal således ikke aflægge prøve i dette fag, men i et andet fag, der udtrækkes inden for den humanistiske fagblok.

Ministeriet for Børn og Undervisning, Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen varetager et almindeligt tilsyn med undervisningen på frie grundskoler, efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler for alle fag, herunder også for undervisningen i faget historie. Formålet med tilsynet er at sikre, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Lovforslaget indebærer, at Ministeriet for Børn og Undervisning fremover fører tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler som led i ministeriets almindelige tilsyn med, at skolernes undervisning står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

## *2. Lovforslagets indhold*

### *2.1. Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning*

#### *2.1.1. Gældende ret*

Den nye afgrænsning af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, der får virkning på frie grundskoler og frie kostskoler fra skoleåret 2013-14, svarer til den afgrænsning af specialundervisningsbegrebet, som har været gældende på folkeskolens område fra skoleåret 2012-13, jf. lov nr. 379 af 28. april 2012. Den gældende definition af specialundervisningsbegrebet i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1135 af 7. december 2011 og i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, svarer til den definition, der tidligere fulgte af folkeskoleloven. Ens definitioner af specialundervisningsbegrebet understøtter pligten til at tilbyde en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. friskolelovens § 1, stk. 2, og § 2, stk. 1, i lov om frie kostskoler.

Den nye afgrænsning af specialundervisning og specialpædagogisk bistand betyder for frie grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, at flere elever skal inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger. Der skal således fremover ikke fortages en udredning af pædagogisk-psykologisk rådgivning, når det drejer sig om en elev med behov for støtte i mindre end 9 undervisningstimer ugentligt for at eleven kan deltage i den almindelige undervisning.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 379 af 28. april 2012, jf. lovforslag nr. L 103 (2011-12), at hvis en skoleleder efter en faglig vurdering når frem til, at der er behov for en pædagogisk-psykologisk vurdering for at kunne tilrettelægge et fyldestgørende undervisningstilbud til en elev med særlige behov, kan der efter samråd med forældrene indhentes en pædagogisk-psykologisk vurdering. Forældrene har også mulighed for at henvende sig til skolelederen, hvis de mener, at der er behov for at indhente en pædagogisk-psykologisk vurdering af deres barn.

#### *2.1.1.1. Friskoler og private grundskoler m.v.*

Efter den gældende bestemmelse i friskolelovens § 3, stk. 1, nr. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1135 af 7. december 2011, som ændret ved lov nr. 379 af 28. april 2012, skal en fri grundskole give specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Forpligtelsen gælder elever med behov for særlig støtte i såvel over som under 9 ugentlige undervisningstimer.

Elevens skolekommune skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning, jf. friskolelovens § 3, stk. 4.

På finansloven fastsættes ifølge friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra a, af driftstilskudsbevillingen et særligt tilskud til specialundervisning. Hvis skolens egne midler ikke kan dække den nødvendige specialundervisning, kan skolen søge Ministeriet for Børn og Undervisning om et særligt tilskud til specialundervisning. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af tilskuddet, jf. § 11, stk. 2, i friskoleloven. De nærmere regler om tilskud til specialundervisning m.v. er fastsat i §§ 12 og 23 i bekendtgørelse nr. 702 af 30. juni 2008 om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v. og fremgår af vejledning nr. 11840 af 1. marts 2001 om tilskud m.v. til specialundervisning, tosprogede elever og svært handikappede på frie grundskoler.

Elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, får specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand efter reglerne i bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand med de modifikationer, der følger af folkeskolens styrelsesforhold, jf. § 23 i bekendtgørelse nr. 702 af 30. juni 2008. En fri grundskole kan dog ikke godkendes som en specialscole, og der kan ikke oprettes specialklasser på frie grundskoler.

### *2.1.1.2. Frie kostskoler*

Ifølge § 3, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, som ændret ved § 3, jf. § 4, stk. 3, i lov nr. 379 af 28. april 2012, kan frie kostskoler tilbyde specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Staten yder tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for elever med særlige behov, herunder til skoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. § 25, stk. 1, 1. pkt., i lov om frie kostskoler. Tilskuddet ydes med en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove.

Elevers tidligere skolekommune skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning for elever på efterskoler og for elever på husholdnings- og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse, jf. § 3, stk. 2 og stk. 5, i lov om frie kostskoler.

Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af tilskuddene til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. § 25, stk. 3, i lov om frie kostskoler. Reglerne er fastsat i §§ 39-40 i bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli 2012 om tilskud til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) og fremgår af vejledning nr. 9845 af 1. juli 2003. Skolerne søger tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i Ministeriet for Børn og Undervisning, Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Det fremgår af § 39 i bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli 2012 om tilskud til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (tilskudsbekendtgørelsen), at tilskud ydes af staten til skolerne til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til elever, hvis udvikling kræver særlig hensyntagen eller støtte, som ikke kan ydes inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand omfatter:

- 1) Særligt tilrettelagt undervisning inden for skolens fagrække.
- 2) Undervisning og træning i funktionsområder og arbejdsmetoder, hvis formål er at afhjælpe eller begrænse virkninger af psykiske, fysiske eller sensoriske funktionsvanskeligheder.

Skolerne ansøger Ministeriet for Børn og Undervisning, Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, om tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for elever. Til ansøgningen for elever på efterskoler uanset alder, samt for elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse, skal skolen vedlægge en udtalelse fra Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning (PPR) i elevens tidligere skolekommune. Til ansøgningen for øvrige elever vedlægges en udtalelse fra skolen om elevens behov og en udtalelse fra en faglig, sagkyndig person, som er uafhængig af skolen, jf. § 40, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli 2012.

Skoler med et samlet særligt undervisningstilbud indsender ikke dokumentation for den enkelte elevs behov til Ministeriet for Børn og Undervisning, idet tilskuddet ydes på grundlag af skolens indholdsplan, jf. § 39, stk. 4, i tilskudsbekendtgørelsen for frie kostskoler.

### *2.1.2. Den foreslåede ordning*

Den nye afgrænsning af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, der får virkning på frie grundskoler og frie kostskoler fra skoleåret 2013-14, svarer til den afgrænsning af specialundervisningsbegrebet, som har været gældende på folkeskolens område fra skoleåret 2012-13, jf. lov nr. 379 af 28. april 2012.

Som anført i afsnit 2.1.1. fremgår det af bemærkningerne til lov nr. 379 af 28. april 2012, jf. lovforslag nr. L 103 (2011-12), at hvis en skoleleder efter en faglig vurdering når frem til, at der er behov for en pædagogisk-psykologisk vurdering for at kunne tilrettelægge et fyldestgørende undervisningstilbud til en elev med særlige behov, kan der efter samråd med forældrene indhentes en pædagogisk-psykologisk vurdering. Forældrene har også mulighed for at henvende sig til skolelederen, hvis de mener, at der er behov for at indhente en pædagogisk-psykologisk vurdering af deres barn.

Det foreslås, at det samme fremover skal være gældende på frie grundskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med den modifikation, at der for elever over 18 år indhentes en pædagogisk-psykologisk vurdering efter samråd med eleven selv. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at skolekommunen for elever i frie grundskoler skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning, jf. § 3, stk. 4, i friskoleloven, og at elevens tidligere skolekommune skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning for elever på efterskoler samt for elever på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, jf. § 3, stk. 2 og stk. 5, i lov om frie kostskoler. Endvidere understøttes forslaget af, at frie grundskoler, efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, der optager elever, der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven, skal tilbyde disse elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. § 1, stk. 2, i friskoleloven, og § 2, stk. 1, i lov om frie kostskoler.

#### *2.1.2.1. Friskoler og private grundskoler m.v.*

Det foreslås, at en fri grundskole skal tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til et barn, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på barnets inklusion i den almindelige undervisning.

Endvidere foreslås det, at en fri grundskole, hvis der er behov herfor, skal yde personlig assistance, der kan hjælpe et barn til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.

Elever, som hidtil har modtaget specialundervisning, men som for fremtiden skal inkluderes i den almindelige undervisning, vil typisk have behov for supplerende undervisning eller anden faglig støtte.

Den fælles specialundervisningsdefinition i folkeskoleloven og friskoleloven vil indebære, at pligten efter friskoleloven til at give specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kommer til at omfatte færre elever end hidtil, når den nye specialundervisningsdefinition fra og med skoleåret 2013-2014 får virkning på de frie grundskolers område.

En omlægning af de tilskudsmæssige forhold for specialundervisningen er derfor påkrævet for at afbøde de økonomiske konsekvenser, som en række frie skoler ellers må imødesee ved overgangen til en tilstand, hvor færre elever end hidtil udløser tilskud til specialundervisning, og hvor der samtidig vil opstå behov for at give supplerende undervisning eller yde anden faglig støtte med henblik på at inkludere de elever, som hidtil har modtaget specialundervisning i mindre end 9 timer ugentlig, i den almindelige undervisning.

Der foreslås en midlertidig, toårig tilskudsomlægning, hvor staten yder støtte til børn, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på de pågældende børns inklusion i den almindelige undervisning. Tilskudsmodellen er fastsat med udgangspunkt i, at intentionen er et niveau på ca. 120 mio.kr. for en permanent støtteordning til inklusion. Der er i skoleåret 2011-12 ydet 100 mio. kr. i tilskud til elever med behov for støtte under 9 undervisningstimer ugentligt. I den midlertidige støtteordning indgår, at hver skole får tildelt et inklusionstilskud på 70.000 kr. samtidig med, at det beløb, der hidtil er blevet udbetalt i støtte til specialundervisning af den pågældende elevgruppe, nedtrappes i skoleårene 2013-14 og 2014-15 til henholdsvis 75 pct. og 50 pct. af den gennemsnitlige udbetalte støtte i de tre forudgående skoleår. De opgjorte gennemsnit af støttebeløbene for skoleårene 2009-2010, 2010-2011 og 2011-2012 opreguleres, så de svarer til et samlet beløb på 120 mio. kr., inden beregningen af tilskuddene på henholdsvis 75 og 50 pct. En elevafhængig inklusionstakst på 300 kr. introduceres i overgangsperiodens andet år, skoleåret 2014-15.

Ministeriet for Børn og Undervisning vil følge udviklingen i inklusionen af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og udviklingen i tilskuddene hertil med henblik på, at erfaringerne med inklusionen på de frie grundskoler, erfaringen med den midlertidige tilskudsmodel for inklusion på frie grundskoler m.v., og erfaringerne med inklusion i folkeskolen kan indgå i grundlaget for en permanent model for tilskud til inklusion til elever. Evalueringen af inklusion på de frie skoler forventes foretaget

i lyset af, at de frie skolars ret til at modtage tilskud til inklusion er betinget af, at de tilbyder en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. § 1, stk. 2, i friskoleloven. Dette indebærer bl. a., at det ved tilskud til inklusion er forudsat, at de frie skoler indretter den almindelige undervisning med henblik på at kunne inkludere elever, der har behov for støtte som beskrevet i folkeskolelovens § 3 a. Herudover skal skolen særskilt i skolens årsregnskab redegøre for inklusionsmidlernes anvendelse.

I 2014 forventes der – under indtryk af erfaringerne med inklusion i de frie grundskoler og på skoleområdet i det hele taget, herunder folkeskolen – fastlagt en permanent model for tilskud til inklusion af elever, som ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet. Den permanente ordning forventes at gælde fra skoleåret 2015-2016 og frem. Børne- og undervisningsministeren forventes at fremsætte forslag for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15 om revision af ordningen for tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på frie grundskoler.

Samtidig er det hensigten i dialog med skoleforeningerne at arbejde videre med at kortlægge grundlaget for en ny tilskudsmodel for specialundervisning.

Drøftelserne med skoleforeningerne herom indledes i efteråret 2012 og forventes at kunne danne grundlag for en tilskudsmodel om specialundervisning, som kan indgå i et lovforslag til fremsættelse for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15, dvs. samtidig med det forventede tidspunkt for fremsættelse af lovforslag om revision af ordningen for tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på frie grundskoler.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 2, 3 og 6.

#### *2.1.2.2. Frie kostskoler*

Det foreslås, at efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal give supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har behov for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på inklusion af de pågældende elever i den daglige undervisning. Hvis der er behov herfor, skal skolerne give personlig assistance, der kan hjælpe med at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med undervisningen, jf. § 3 a i lov om folkeskolen.

Den fælles specialundervisningsdefinition i folkeskoleloven og lov om frie kostskoler vil indebære, at efterskolernes, husholdningsskolernes og håndarbejdsskolernes tilbud om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand fremover vil omfatte færre elever end hidtil, når den specialundervisningsdefinition, der fra skoleåret 2012-13 er gældende i folkeskolen, fra og med skoleåret 2013-2014 får virkning på frie kostskolers område.

Der foreslås med henblik på at afbøde utilsigtede økonomiske konsekvenser af det nye specialundervisningsbegreb en omlægning af tilskud til støtte til elever på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der har behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på inklusion af de pågældende elever i den daglige undervisning.

Det foreslås, at der fra skoleåret 2013-14 skal ydes et særligt tilskud til inklusion til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skoler med undtagelse af skoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. gældende lovs § 25, stk. 1.

Den foreslåede tilskudsmodel for inklusion af elever med særlige behov indebærer, at tilskuddet ydes som en takst pr. årselev til inklusion af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. Takstfastsættelsen sker på baggrund af en for finansåret fastsat bevilling og den gennemførte aktivitet i skoleåret, der slutter i året før finansåret. Det er en betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at skolen har mindst 5 årselever, der har deltaget i skolens inklusionstilbud.

Tildeling af inklusionstaksten forudsætter, at skolernes inklusionstilbud beskrives i indholdsplanen og fremgår af skolernes hjemmeside. Tilskud er betinget af, at eleven har deltaget i skolens inklusionstilbud, samt at der foreligger en forældreunderskrevet plan om inklusionsforanstaltninger for den enkelte elev. Herudover skal der foretages en systematisk og løbende evaluering af skolens støtte til eleven. Endvidere skal skolerne årligt udarbejde en redegørelse for inklusionsmidlernes anvendelse, der indgår særskilt i skolens årsregnskab.

Ministeriet for Børn og Undervisning vil følge udviklingen i inklusionen af elever med behov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer i den almindelige undervisning og erfaringerne med den foreslåede tilskudsmodel for inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med henblik på, at disse sammen med erfaringerne med inklusion i folkeskolen kan indgå i vurderingen af behovet for en revision af den foreslåede tilskudsmodel for inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Evalueringen af inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler forventes foretaget på baggrund af, at de frie kostskolers ret til at modtage tilskud til inklusion er betinget af, at de tilbyder de undervisningspligtige elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. § 2, stk. 1, i lov om frie kostskoler. Dette indebærer bl. a., at det ved tilskud til inklusion er forudsat, at skolerne indretter den almindelige undervisning med henblik på at kunne inkludere elever, der har behov for støtte som beskrevet i folkeskolelovens § 3 a. Herudover skal skolerne særskilt i skolens årsrapport redegøre for inklusionsmidlernes anvendelse.

Det foreslås endvidere, at der til folkehøjskoler og til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud fortsat ydes tilskud til skolerne til støtte til elever med støttebehov under 9 ugentlige undervisningstimer efter den hidtidige tilskudsordning for specialundervisning m.v. af elever med særlige behov, jf. § 25 i den gældende lov.

I efteråret 2012 forventer Ministeriet for Børn og Undervisning i dialog med skoleforeningerne at påbegynde kortlægningen af grundlaget for en ny tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning på skoler med et samlet særligt undervisningstilbud. Hensigten hermed er at sikre, at inklusion og specialundervisning på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud kan ses i sammenhæng i en ny samlet tilskudsmodel, så tilskudsmodellen for denne gruppe af skoler kan udformes på en sådan måde, at den afgrænsning af specialundervisningsbegrebet, der nu gælder i folkeskolen, ikke får utilsigtede virkninger for skolerne.

Ministeriet for Børn og Undervisning forventer samtidig i dialog med skoleforeningerne at kortlægge grundlaget for en ny tilskudsmodel for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på de øvrige efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Drøftelserne med skoleforeningerne herom forventes indledt i efteråret 2012 og forventes at kunne danne grundlag for en tilskudsmodel, som sammen med drøftelserne om en ny samlet tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning på skoler med et samlet særligt undervisningstilbud forventes at kunne indgå i et lovforslag til fremsættelse for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15. Samtidig vil Ministeriet for Børn og Undervisning vurdere, om der på dette tidspunkt er behov for revision af den foreslåede tilskudsmodel for inklusion, eller om en revision heraf skal afvente yderligere erfaringer periode med inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Såfremt ministeriet på dette tidspunkt vurderer, at der er behov for en revision af den foreslåede tilskudsmodel, forventes børne- og undervisningsministeren på baggrund af erfaringerne med inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og på skoleområdet i det hele taget, herunder i folkeskolen, at fremsætte forslag for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15 om revision af ordningen for tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, dvs. samtidig med det forventede tidspunkt for fremsættelse af lovforslag om ny tilskudsmodel for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på eftersko-

ler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og om ny samlet tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 1 og nr. 4.

## *2. 2. Ophævelse af særskilt tilsyn med historieundervisningen på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler*

### *2.2.1. Gældende ret*

Det fremgår af § 5 a, stk. 7, i lov om frie kostskoler, at Ministeriet for Børn og Undervisning fører særskilt tilsyn med historieundervisningen på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, når en sådan skole har meddelt ministeriet, at afholdelse af afgangsprøve i historie er uforeneligt med skolens værdigrundlag, jf. § 5 a, stk. 3, i lov om frie kostskoler. Af § 5 a, stk. 3, i lov om frie kostskoler fremgår, at eleverne på en efterskole, husholdningsskole eller håndarbejdsskole, der har meddelt Ministeriet for Børn og Undervisning, at afholdelse af afgangsprøver i historie er uforeneligt med skolens værdigrundlag, ikke skal aflægge prøve i dette fag, men i et andet fag, der udtrækkes inden for den humanistiske fagblok.

### *2.2.2. Den foreslåede ordning*

Det foreslås at ophæve bestemmelsen i § 5 a, stk. 7, i lov om frie kostskoler om, at Ministeriet for Børn og Undervisning fører særskilt tilsyn med historieundervisningen på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der har meddelt Ministeriet for Børn og Undervisning, at afholdelse af afgangsprøve i historie er uforeneligt med skolens værdigrundlag.

Tilsyn med historieundervisningen på frie skoler vil herefter indgå i det almindelige tilsyn med undervisningen på de frie kostskoler, som Ministeriet for Børn og Undervisning varetager for undervisningen i alle fag, herunder for undervisningen i faget historie, for at sikre, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 2.

## *3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner*

Med lovforslaget indføres nye tilskudsordninger til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på frie grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

De nye tilskudsordninger er en konsekvens af den nye afgrænsning af specialundervisningsbegrebet, hvorefter specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives til elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer.

De nye tilskudsordninger er fastsat ud fra en forudsætning om udgiftsneutralitet.

Efter forslaget skal staten i skoleårene 2013-14 og 2014-15 som en midlertidig støtteordning yde tilskud til frie grundskoler til inklusion af elever i den almindelige undervisning af elever, der har behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse. Tilskudsmodellen er fastsat med udgangspunkt i, at intentionen er et niveau på ca. 120 mio.kr. for en permanent støtteordning til inklusion. Der er i skoleåret 2011-12 ydet 100 mio. kr. i tilskud til denne elevgruppe med behov for støtte under 9 undervisningstimer ugentligt. I den midlertidige støtteordning indgår, at hver skole får tildelt et inklusionstilskud på 70.000 kr. samtidig med, at det beløb, der hidtil er blevet udbetalt i støtte til specialundervisning af den pågældende elevgruppe, nedtrappes i skoleårene 2013-14 og 2014-15 til henholdsvis 75 pct. og 50 pct. af den gennemsnitlige udbetalte støtte i de tre forudgående skoleår. De opgjorte gennemsnit af støttebeløbene for skoleårene 2009-2010, 2010-2011 og 2011-2012 opreguleres, så de svarer til et samlet beløb på 120

mio. kr., inden beregningen af tilskuddene på henholdsvis 75 og 50 pct. En elevafhængig inklusionstakst på 300 kr. introduceres i overgangsperiodens andet år, skoleåret 2014-15. Samtidig med indførelsen af inklusionstilskuddene udgår de hidtidige tilskud til specialundervisning og til ekstraudgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp til svært handicappede for elever med et støttebehov på under 9 undervisningstimer ugentligt. Midlerne til inklusionstilskud afholdes inden for den samlede driftstilskudsbevilling til de frie grundskoler.

Med lovforslaget skal staten fremover yde tilskud til inklusion i den almindelige undervisning af elever, der har brug for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler undtagen skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud før 1. august 2013. Tilskuddet ydes ud fra antallet af årselever, der deltager i en skoles inklusionstilbud, og ydes med en takst fastsat på de årlige finanslove. Det foreslås som forudsætning for, at skolen kan modtage tilskud til inklusion, at mindst 5 årselever deltager i skolens inklusionstilbud. For at sikre styringen af det samlede udgiftsniveau foreslås det, at inklusionstaksten fastsættes på baggrund af en for finansåret fastsat bevilling og aktiviteten i skoleåret, der slutter i året før finansåret. Hermed sikres det, at den fastsatte bevilling til inklusion i finansåret ikke overskrides.

Der fastsættes ikke en inklusionstakst for finansåret 2013, som er et overgangsår. For finansåret 2014 fastsættes en inklusionstakst på baggrund af den for finansåret afsatte bevilling og den gennemførte aktivitet i det skoleår, der slutter i året før finansåret samt overgangsordningen for 2014. For finansåret 2014 fastsættes bevillingen til inklusion som de samlede udgifter til elever med et ugentligt støttebehov på mindre end 9 timer i skoleåret 2012/13.

For finansåret 2015 fastsættes inklusionstaksten på baggrund af den for finansåret afsatte bevilling og den gennemførte aktivitet i det skoleår, der slutter i året før finansåret. Bevillingen i finansåret 2015 fastsættes som bevillingen i 2014 opregnet til 2015-prisniveau. Efterfølgende reguleres bevillingen med de årlige pris- og lønreguleringer på de årlige finanslove. Inklusionstaksten reguleres ligeledes med de årlige pris- og lønreguleringer på de årlige finanslove inden for rammerne af den for finansåret fastsatte bevilling.

Til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud skal der fortsat ydes tilskud til skolerne til støtte til elever med støttebehov under 9 ugentlige undervisningstimer efter den hidtidige tilskudsordning for specialundervisning m.v. af elever med særlige behov.

Lovforslaget har derfor ingen økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

#### *4. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner*

Lovforslaget forventes på baggrund af forslaget om ophævelse af det særlige tilsyn med undervisningen i historie på historieprøvefri efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler at indebære en yderst begrænset administrativ lettelse for Ministeriet for Børn og Undervisning, da tilsynet med historieundervisningen på disse skoler fremover vil indgå i ministeriets almindelige tilsyn med undervisningen på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

#### *5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

#### *6. Miljømæssige konsekvenser*

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

#### *7. Administrative konsekvenser for borgerne*

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

## 8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

## 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Akademikernes Centralorganisation, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen for Kristne Friskoler, Foreningen Ligeværld, FSR – danske revisorer, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Landssamråd for PPR-chefer, Lilleskolerne, Lærernes Centralorganisation, Nationalt Videncenter for Frie Skoler, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen og Skole og Forældre.

## 10. Sammenfattende skema

|                                                            | Positive konsekvenser/mindreudgifter          | Negative konsekvenser/merudgifter |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------|
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner     | Ingen                                         | Ingen                             |
| Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner | Yderst begrænsede administrative lettelser.   | Ingen                             |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet                  | Ingen                                         | Ingen                             |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet              | Ingen                                         | Ingen                             |
| Miljømæssige konsekvenser                                  | Ingen                                         | Ingen                             |
| Administrative konsekvenser for borgerne                   | Ingen                                         | Ingen                             |
| Forholdet til EU-retten                                    | Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter |                                   |

### Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

#### Til § 1

##### Til nr. 1

Der er tale om en ændring af lovteknisk karakter som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2.

##### Til nr. 2 (§ 3, stk. 1, nr. 2 og 3)

Det foreslås i § 3, stk. 1, nr. 2, at en fri grundskole efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren, skal give supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen om sup-

plerende undervisning og anden faglig støtte til elever, som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse. Den overensstemmelse, som med lovforslaget tilstræbes tilvejebragt mellem folkeskolelovens og friskolelovens regler, understøtter de frie grundskolers pligt til at tilbyde en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. friskolelovens § 1, stk. 2. En nærmere beskrivelse af støtteforanstaltninger med henblik på inklusion i den almindelige undervisning findes i bemærkningerne til lov nr. 379 af 28. april 2012, jf. lovforslag nr. L 103 (2011-12), hvorved folkeskolelovens § 3 a blev indført.

Den foreslåede bestemmelse er i modsætning til den gældende bestemmelse i friskolelovens § 3, stk. 1, nr. 2, ikke begrænset til tilfælde, hvor der udelukkende er behov for *midlertidig* støtte. Det hænger sammen med, at visse elever, som hidtil har modtaget specialundervisning, fremover i stedet skal have supplerende undervisning eller anden faglig støtte, og at disse foranstaltninger ikke i alle tilfælde kan forventes at antage en midlertidig karakter.

Den foreslåede bestemmelse dækker herudover hele anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse i friskolelovens § 3, stk. 1, nr. 2, som samtidig foreslås ophævet. Børn, som alene har behov for midlertidig støtte, vil således også være omfattet af bestemmelsen. Det samme gælder tosprogede børn med behov for støtteundervisning i dansk, hvor der som hidtil vil påhvile de frie grundskoler en forpligtelse til at sikre, at tosprogede børn med permanent ophold i Danmark lærer dansk svarende til kravene i folkeskolen.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 1, nr. 3, at en fri grundskole efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren, skal yde personlig assistance, der kan hjælpe et barn til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, hvis der er behov herfor, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen.

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen. Pligten til at yde personlig assistance – i form af praktisk medhjælp, der kan hjælpe med at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen – omfatter ikke kun børn omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, nr. 2, men tillige børn, som ikke har brug for sådan støtte.

Det er skolens leder, der træffer beslutning om, hvorvidt en elev har brug for supplerende støtte. Skolelederens beslutning om supplerende undervisning eller anden faglig støtte er et tilbud til eleven, som elevens forældre har mulighed for at afslå. Beslutning om supplerende undervisning og personlig assistance til en elev kan iværksættes uden indhentelse af en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.2. og 2.1.2.1.

#### *Til nr. 3 (§ 11, stk. 1, nr. 2)*

Det foreslås i § 11, stk. 1, nr. 2, at der af bevillingen til statens generelle driftstilskud til de frie grundskoler, jf. friskolelovens § 10, på finansloven fastsættes et særligt tilskud til supplerende undervisning og anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, nr. 2.

Med den foreslåede bestemmelse tilvejebringes der således en særlig finansiering af udgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp til elever, som ikke fremover vil være omfattet af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra a.

Det indebærer, at den gældende bestemmelse i friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, fremover vil blive administreret således, at der for så vidt angår udgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp alene vil blive ydet tilskud til elever omfattet af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra a, dvs. børn, der skal modtage specialundervisning. Hvad angår praktisk medhjælp, hjælpemidler og befordring af elever med svære handicap vil den gældende bestemmelse i friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1,

litra c, derimod have samme anvendelsesområde som hidtil, dvs. også omfatte elever, der ikke har behov for støtte i mere end 9 timer om ugen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår udmøntningen af den foreslåede bestemmelse henvises der endvidere til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

#### *Til nr. 4, 5 og 7*

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 1, nr. 3.

#### *Til nr. 6 (§ 11 a)*

Den foreslåede bestemmelse i § 11 a beskriver en foreløbig model for tilskud til inklusion for skoleårene 2013-14 og 2014-15. Under indtryk af erfaringerne med inklusion i de frie grundskoler og på skoleområdet i det hele taget, herunder i folkeskolen, forventes der i dialog med skoleforeningerne fastlagt en permanent model for tilskud til inklusion af elever, som ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet, til afløsning af den foreløbige model, som er opstillet i den foreslåede bestemmelse i § 11 a. Den permanente ordning forventes at skulle gælde fra skoleåret 2015-2016 og frem. Børne- og undervisningsministeren forventes i folketingssamlingen 2014-15 at fremsætte lovforslag om de ændringer af den foreslåede bestemmelse i § 11 a, som indførelsen af den permanente tilskudsordning måtte kræve.

Efter den foreløbige model for inklusionstilskud skal der for skoleårene 2013-14 og 2014-15 udbetales tilskud beregnet på støtte til de elever, som ikke længere vil falde ind under specialundervisningsbegrebet, men hvis deltagelse i den almindelige undervisning vil kræve supplerende undervisning eller anden faglig støtte.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 1, 1. pkt., skal staten årligt yde hver enkelt skole 70.000 kr. i tilskud til inklusion efter den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, nr. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 2.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 1, 2. pkt., skal der i skoleåret 2013-14 og i skoleåret 2014-15 herudover ydes et tilskud på 75 pct. henholdsvis 50 pct. af gennemsnittet af de tilskud, som skolen for skoleårene 2009-10, 2010-11 og 2011-12 har modtaget til specialundervisning af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer og til dækning af ekstraudgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp til elever med svære handicap og behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer.

Det gennemsnit, som de 75 henholdsvis 50 pct. beregnes af, fastsættes på grundlag af de tilskud, som i skoleårene 2009-10, 2010-11 og 2011-12 er udbetalt på baggrund af ansøgninger om tilskud til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. Gennemsnittet beregnes af udbetalte tilskud. For en skole, som er oprettet i 2010 og derfor først har påbegyndt undervisning i skoleåret 2010-11, udgør tilskuddet for skoleåret 2013-14 og 2014-15 således 75 henholdsvis 50 procent af gennemsnittet af de i skoleåret 2010-11 og 2011-12 modtagne tilskud. For skoler oprettet i 2011 tages der tilsvarende 75 henholdsvis 50 pct. af det tilskud, der er udbetalt i skoleåret 2011-12. De udbetalte tilskud, der indgår i beregningerne, vil blive pris- og lønreguleret til 2013-niveau.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 1, 3. pkt., skal der i skoleåret 2014-15 ydes et tilskud (inklusionstakst) på 300 kr. pr. årselev på skolen.

Det foreslås i § 11 a, stk. 2, at skolen i årsregnskabet særskilt skal redegøre for tilskuddenes anvendelse. Redegørelsen skal have til formål at belyse anvendelsen af tilskudsmidlerne til brug for bl.a. overvejelserne om indholdet af en permanent model for inklusion af elever, der ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet. Kravene til redegørelsens nærmere indhold – f.eks. en beskrivelse af,

hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat og hvor mange elever der har deltaget heri – vil blive fastsat i tilskudsbekendtgørelsen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 3.

Det foreslås endvidere i § 11 a, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud og om skolens redegørelse efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2. Den foreslåede bemyndigelse påtænkes anvendt til at indføre bestemmelser i bekendtgørelsen om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v., jf. bekendtgørelse nr. 702 af 30. juni 2006. Der kan f.eks. være tale om regler om hvorledes tilskuddet efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 1, 2. pkt., skal beregnes, herunder at de udbetalte tilskud, der indgår i beregningen, skal pris- og lønreguleres til 2013-niveau. Bemyndigelsen kan også anvendes til fastsættelse af regler om det nærmere indhold af redegørelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2, herunder om, hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat og hvor mange elever der har deltaget heri. Herved sikres det, at erfaringerne med tilskud til inklusion kan danne grundlag for eventuelle yderligere retningslinjer til skolerne om administrationen af tilskud til inklusion.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2. 1. 2. 1.

## *Til § 2*

### *Til nr. 1 (§ 3 a)*

Det foreslås i § 3 a, 1. pkt., at efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler skal give supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev med brug for støtte, som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse. Endvidere foreslås det i § 3 a, 2. pkt., at efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, hvis der er behov herfor, skal give personlig assistance, der kan hjælpe med at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med elevens deltagelse i undervisningen, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a i lov om folkeskolen

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a, 1. pkt., svarer til bestemmelsen i § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen om supplerende undervisning og anden faglig støtte til elever, som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse. Den overensstemmelse, som med lovforslaget tilstræbes tilvejebragt mellem folkeskolelovens og lov om frie kostskolers regler, understøtter de frie kostskolers pligt efter § 2, stk. 1, i lov om frie kostskoler, til at tilbyde en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. En nærmere beskrivelse af støtteforanstaltninger med henblik på inklusion i den almindelige undervisning findes i bemærkningerne til lov nr. 379 af 28. april 2012, jf. lovforslag nr. L 103 (2011-12), hvorved folkeskolelovens § 3 a blev indført.

Den foreslåede bestemmelse i § 3 a, 2. pkt., svarer til bestemmelsen i § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen, som blev indført ved lov nr. 379 af 28. april 2012, jf. lovforslag nr. L 103 (2011-12). Pligten til at yde personlig assistance – i form af praktisk medhjælp, der kan hjælpe med at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen – omfatter ikke kun elever omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 3 a, 1. pkt., men tillige elever, som ikke har brug for sådan støtte.

Det er skolens forstander, der træffer beslutning om, hvorvidt en elev har brug for supplerende støtte. Forstanderens beslutning om supplerende undervisning eller anden faglig støtte er et tilbud til eleven, som elevens forældre eller eleven selv, hvis eleven er fyldt 18 år, har mulighed for at afslå. Beslutning om supplerende undervisning og personlig assistance til en elev kan iværksættes uden indhentelse af en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Den henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. og 2.1.2.2.

### *Til nr. 2 (§ 5 a, stk. 7)*

Det foreslås at ophæve bestemmelsen i gældende § 5 a, stk. 7, i lov om frie kostskoler om, at Ministeriet for Børn og Undervisning fører særskilt tilsyn med historieundervisningen på efterskoler, husholdnings-

skoler og håndarbejdsskoler, der har meddelt Ministeriet for Børn og Undervisning, at afholdelse af afgangsprøve i historie er uforeneligt med skolens værdigrundlag.

Tilsyn med historieundervisningen på frie skoler vil herefter indgå i det almindelige tilsyn med undervisningen på de frie kostskoler, som Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen varetager for alle fag, herunder for undervisningen i faget historie, for at sikre, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Den henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.

#### *Til nr. 3 (§ 18, stk. 1)*

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 6.

#### *Til nr. 4 (§ 24 a og § 24 b)*

Det foreslås i § 24 a, stk. 1, at staten yder tilskud til inklusion på efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, undtagen skoler med et samlet særligt undervisningstilbud, som en aktivitetsbaseret inklusionstakst pr. årselev, der har deltaget i skolens inklusionstilbud.

Med den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1, tilvejebringes der således en særlig finansiering af udgifter til lærertimer til elever, som ikke fremover vil være omfattet af den gældende bestemmelse i § 25, stk. 1, i lov om frie kostskoler.

Det indebærer, at den gældende bestemmelse i § 25, stk. 2, i lov om frie kostskoler, fremover vil blive administreret således, at der for så vidt angår udgifter til lærertimer alene vil blive ydet tilskud til elever omfattet af den gældende bestemmelse i § 25, stk. 1, i lov om frie kostskoler, dvs. elever, der skal modtage specialundervisning. Hvad angår praktisk medhjælp og hjælpemidler til elever med svære handicap, vil den gældende bestemmelse i § 25, stk. 2, i lov om frie kostskoler derimod have samme anvendelsesområde som hidtil, således at den også omfatter elever, der ikke har behov for støtte i 9 timer om ugen eller mere.

Det foreslås endvidere i § 24 a, stk. 1, som en forudsætning for at staten kan yde tilskud til en skole til inklusion, at mindst 5 årselever i skoleåret før finansåret har deltaget i skolens inklusionstilbud. Herved sikres et vist volumen i en skoles inklusionstilbud, før en skole modtager tilskud til inklusion.

Det foreslås endvidere i § 24 a, stk. 1, som en forudsætning for, at staten kan yde tilskud til en skole til inklusion, at skolen årligt udarbejder en redegørelse for tilskuddenes anvendelse, der særligt fremgår af skolens årsregnskab. I redegørelsen skal skolen blandt andet beskrive, hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat, og hvor mange elever der har deltaget heri. Redegørelsen skal have til formål at belyse anvendelsen af tilskudsmidlerne til brug for bl.a. overvejelserne om indholdet af en kommende revision af bestemmelserne om tilskud til inklusion på frie kostskoler. Regnskabsbekendtgørelsen for frie kostskoler, jf. bekendtgørelse nr. 1234 af 4. december 2006 om regnskab for folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), forventes at ville blive ændret, så det fremgår, at redegørelsen om tilskuddenes anvendelse skal indgå i skolens årsrapport.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 24 a, stk. 2, at tilskud til inklusion ydes med en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove. Skolens årselevtal, der kan indgå ved beregningen af årselever, er summen af elever, der har deltaget i skolens inklusionstilbud, og som opfylder betingelserne i den foreslåede § 24 a, stk. 4, i hver kursusuge i et år divideret med 40, jf. § 14, stk. 1, i lov om frie kostskoler. Med forslaget om, at for skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter i året før finansåret, anvendes årselevtallet for elever omfattet af § 3 a, i hele dette skoleår, sikres det, at ændringer i antallet af årselever omfattet af § 3 a har virkning for en skoles tilskud med et års forsinkelse. Dermed får skolerne mulighed for at indrette deres virksomhed og økonomi efter stigende eller faldende antal årselever omfattet af § 3 a.

Det foreslås herudover i § 24 a, stk. 2, at tilskuddet til inklusion efter stk. 1 for nyoprettede skoler beregnes ud fra det forventede antal årselever omfattet af § 3 a i finansåret og reguleres ud fra forskellen mellem det forventede og det opnåede årselevtal omfattet af § 3 a, i finansåret. Med forslaget sikres mulighed for at beregne tilskud til inklusion også for nye skoler.

Takstfastsættelsen sker på baggrund af en for finansåret fastsat bevilling og den gennemførte aktivitet i skoleåret, der slutter i året før finansåret. Hermed sikres det, at den fastsatte bevilling til inklusion i finansåret ikke overskrides.

Der fastsættes ikke en inklusionstakst for finansåret 2013, som er et overgangsår. For finansåret 2014 fastsættes en inklusionstakst på baggrund af den for finansåret afsatte bevilling og den gennemførte aktivitet i skoleåret, der slutter i året før finansåret, samt overgangsordningen for 2014. For finansåret 2014 fastsættes bevillingen til inklusion som de samlede udgifter til elever med et ugentligt støttebehov på mindre end 9 timer i skoleåret 2012/13.

For finansåret 2015 fastsættes inklusionstaksten på baggrund af den for finansåret afsatte bevilling og den gennemførte aktivitet i det skoleår, der slutter i året før finansåret. Bevillingen i finansåret 2015 fastsættes som bevillingen i 2014 opregnet til 2015-prisniveau. Efterfølgende reguleres bevillingen med de årlige pris- og lønreguleringer på de årlige finanslove. Inklusionstaksten reguleres ligeledes med de årlige pris- og lønreguleringer på de årlige finanslove inden for rammerne af den for finansåret fastsatte bevilling.

Såfremt der sker væsentlige ændringer i den generelle aktivitetsudvikling på henholdsvis efterskoler og husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, justeres den fastsatte bevilling for den enkelte skoleform i overensstemmelse hermed. Justeringen af bevillingen vil ske med den procentsats, hvormed den generelle aktivitetsudvikling er steget eller faldet.

Det foreslås i § 24 a, stk. 3, som en forudsætning for, at en skole kan modtage tillægstakst til inklusion, at skolens inklusionstilbud er beskrevet i skolens indholdsplaner og fremgår af skolens hjemmeside. Det skal af skolens indholdsplan tydeligt fremgå, hvilket tilbud der stilles til rådighed for eleverne, herunder hvordan undervisning og samvær for disse elever er organiseret i forhold til skolens øvrige virksomhed.

Det foreslås i § 24 a, stk. 4, som en forudsætning for, at en elev kan medregnes i årselevtallet for tilskud til inklusion, at eleven har deltaget i skolens inklusionstilbud. Det foreslås endvidere, at der foreligger en skriftlig plan med beskrivelse skolens individuelle tilbud til den enkelte elev med forældreunderskrift for elever under 18 år, og med underskrift af eleven selv, såfremt eleven er over 18 år. Planen skal indeholde konkrete mål for elevens undervisning og øvrige pædagogiske aktiviteter. For hver enkelt elev skal der foretages systematisk og løbende evaluering med henblik på optimering af de pædagogiske tiltag.

Det foreslås i § 24 a, stk. 5, at bestemmelserne i stk. 1-4 ikke skal gælde for efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud. Disse skoler omfattes af den foreslåede bestemmelse i § 24 b.

Det foreslås endvidere i § 24 a, stk. 6, at børne- og undervisningsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud, om skolens evaluering og om skolens redegørelse efter den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1. Den foreslåede bemyndigelse påtænkes anvendt til at indføre bestemmelser i bekendtgørelsen om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli 2012. Der kan f.eks. være tale om regler om, hvorledes tilskuddet efter den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1, i beregnes. Bemyndigelsen kan også anvendes til fastsættelse af regler om det nærmere indhold af redegørelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1, herunder om, hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat og hvor mange elever der har deltaget heri. Herved sikres det, at erfaringerne med tilskud til inklusion kan danne grundlag for eventuelle yderligere retningslinjer til skolerne om administrationen af tilskud til inklusion.

Det foreslås i § 24 b, attilskud til støtte til elever med støttebehov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer på folkehøjskoler samt efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud fortsætter efter de gældende bestemmelser i lovens § 25.

Forslaget indebærer, at folkehøjskoler samt efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud fortsat modtager tilskud til elever med støttebehov efter den nuværende tilskudsmodel for tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud er godkendt til et samlet særligt undervisningstilbud af Ministeriet for Børn og Undervisning på grundlag af skolens indholdsplan, herunder skolens beskrivelse af fagfordeling, holddannelse m.v. Det fremgår således af § 39, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli 2012 om tilskud til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), at efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud skal beskrive dette i skolens indholdsplan.

Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud er ved lovens fremsættelse følgende skoler: Bork Havn Efterskole, Dybbøl Efterskole, Efterskolen Helle, Efterskolen Solbakken, Efterskolen Strand på Danebod, Efterskolen Waldemarsbo, Efterskolen Østergård, Emmerske Efterskole, Farsø Efterskole - Efterskolen ved Risgårde Bredning, Fenskær Efterskole, Finde-rup Efterskole, Gylling Efterskole, Gødvad Efterskole, Hjembæk Efterskole, Hobro Efterskole, Holte-Hus Efterskole, Idrætsefterskolen Ulbølle, Karise Efterskole, Klintebjerg Efterskole, Kragelund Efterskole, Lystruphave Efterskole, Magleby Fri- og Efterskole, Mejlby Efterskole, Nislevgård Efterskole, Nørbæk Efterskole, Ryå Efterskole, Rågelund Efterskole, Sdr. Bork Efterskole, Sdr. Feldings Efterskole, Sjør-ingvold Efterskole, Sofie Rifbjerg Efterskole, Store Andst Efterskole, Stubbekøbing Efterskole, Tolne Efterskole, Try Efterskole, Ulstrup Efterskole, Vrigsted Efterskole, Ærø Efterskole, Aabæk Efterskole.

Husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud er ved lovens fremsættelse følgende skoler: Bøgevangsskolen og Kost- og Tekstilskolen i Rødding.

Den henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2. 1. 2. og afsnit 2. 1. 2. 2.

#### *Til nr. 5 og 6 (§ 27 a og overskriften hertil)*

§ 27 a i lov om frie kostskoler foreslås ophævet, da bestemmelsen efter sit indhold har udtømt sin virkning.

Ifølge § 27 a yder staten i 2008 til og med 2012 til folkehøjskoler tilskud til hel eller delvis dækning af deltagerbetalingen på kurser af mindst 12 ugers varighed for elever, der er statsborgere og har fast bopæl i følgende lande: Bulgarien, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

#### *Til § 3*

##### *Til stk. 1 og 2*

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2013 og har virkning fra skoleåret 2013-14 og senere skoleår.

##### *Til stk. 3.*

Efter lovforslagets § 2, nr. 4, skal en efterskole, husholdningsskole og håndarbejdsskole, for at staten kan yde tilskud til skolen til inklusion, have mindst 5 årselever, som har deltaget i skolens inklusionstilbud.

Inklusionstilskuddet opgøres på baggrund af aktiviteten i det skoleår, der slutter i året før finansåret, og det er ligeledes aktiviteten i det skoleår, der slutter i året før finansåret, der betinger, om kravet om mindst 5 årselever i finansåret er opfyldt.

Af hensyn til skolernes mulighed for omstilling af deres virksomhed foreslås det, at der i finansåret 2013 og 2014 etableres overgangsordninger med henblik på at sikre skolerne en lempeligere overgang til de nye tilskudsbetingelser. Eftersom tilskuddet efter de nye regler opgøres på baggrund af aktiviteten i skoleåret, der slutter i året før finansåret – og dermed det skoleår, der ligger før lovforslagets ikrafttræden – har skolerne ikke mulighed for at tilpasse skolens tilbud eller elevsammensætning til de nye tilskudsbetingelser så det får tilskudsmæssig betydning for finansårene 2013 og 2014.

For finansåret 2013 beregnes skolens tilskud til specialundervisning og tilskud til svært handicappede elever efter gældende regler for perioden 1. januar til 31. juli 2013. For beregningen af tilskud for perioden 1. august til 31. december 2013 etableres en overgangsordning således, at det månedlige tilskud i perioden skal svare til det gennemsnitlige månedlige tilskud i perioden 1. august til 31. december 2012, der er ydet efter § 25, stk. 1 og efter § 25, stk. 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) for elever, der er tildelt specialpædagogisk støtte med mindre end 9 timer om ugen, opregnet til 2013-pris- og lønniveau.

For finansåret 2014 etableres der en overgangsordning, hvorefter en skole i skoleåret 2012-13 skal have haft mindst 3 årselever, for hvilke staten har ydet tilskud til skolen til støtte til elever med støttebehov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer efter § 25, stk. 1, og/eller efter § 25, stk. 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) for at opfylde betingelsen for at modtage tilskud til inklusion i finansåret.

Fra finansåret 2015 og frem skal kravet om mindst 5 årselever, som har deltaget i skolens inklusionstilbud, være opfyldt, for at staten kan yde tilskud til skolen til inklusion.

## Lovforslag sammenholdt med gældende lov

### Gældende formulering

### Lovforslaget

#### § 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbe-  
kendtgørelse nr. 1135 af 7. december 2011, som ændret ved  
§ 1 i lov nr. 271 af 27. marts 2012 og § 2 i lov nr. 379 af 28.  
april 2012, foretages følgende ændringer:

§ 3. En fri grundskole skal efter regler, der fastsættes af  
børne- og undervisningsministeren,

1) give specialundervisning og anden specialpædagogisk  
bistand til elever i medfør af § 3, stk. 2, 2. pkt., i lov om  
folkeskolen, jf. dog stk. 2, og

2) – 3) (...)

Stk. 2- 5. (...)

§ 3. (...)

2) supplerende undervisning eller anden faglig støtte til  
elever, som har behov for midlertidig støtte, samt

3) sørge for undervisning af elever, der gennem længere  
tid på grund af sygdom eller af hensyn til deres sundhed  
eller velfærd ikke kan undervises i skolen.

Stk. 2 – 5. (...)

§ 11. (...)

2) Et særligt tilskud til vikarudgifter, sygeundervisning,  
lærernes kursusdeltagelse, herunder efteruddannelse, og  
særlige lærerlønudgifter.

3) Et særligt tilskud til tyske mindretalsskoler.

4) Et særligt tilskud til de frie grundskolers foreninger til  
varetagelse af fælles opgaver om tilsyn, jf. §§ 9 b-9 e.

Stk. 2 – 8 (...).

§ 11 (...)

Stk. 2. (...)

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan bestemme,  
at tilskuddene efter stk. 1, nr. 2, og § 17, stk. 1-3, fordeles  
mellem skolerne af den selvejende institution Fordelings-  
sekretariatet for friskoler og private grundskoler, hvis ved-  
tægter godkendes af børne- og undervisningsministeren.  
Fordelingssekretariatet fordeler endvidere tilskuddet efter  
stk. 1, nr. 4, mellem skolernes foreninger. Fordeling af til-  
skud til lærernes efteruddannelse kan fordelingssekretaria-  
tet efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsmi-  
nisteren, overlade til skoleorganisationer og lignende, der  
virker inden for lovens område. Børne- og undervisnings-

1. I § 3, stk. 1, nr. 1, ændres »stk. 2, og« til: »stk. 2,«.

2. § 3, stk. 1, nr. 2, ophæves og i stedet indsættes:

»2) tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig  
støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan  
understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering  
og holdddannelse, med henblik på elevens inklusion i den  
almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folke-  
skolen,

3) yde personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at  
overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med sko-  
legangen, hvis der er behov herfor, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov  
om folkeskolen, og«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

3. I § 11, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) Et særligt tilskud til supplerende undervisning eller  
anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og  
som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisnings-  
differentiering og holdddannelse, med henblik på elevens  
inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3, stk. 1, nr.  
2.«

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

4. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 1, nr. 2« til: »stk. 1, nr.  
3«, og i § 11, stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 1, nr. 4« til: »stk.  
1, nr. 5«.

ministeren kan tillægge fordelingssekretariatet yderligere opgaver af administrativ karakter på de frie grundskolers område. Fordelingssekretariatet kan fra skolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af dets opgaver i henhold til 1. og 3. pkt. Med forældrenes samtykke kan fordelingssekretariatet efter anmodning fra en fri grundskole elektronisk indhente de økonomiske oplysninger fra skattemyndighederne, der er nødvendige for varetagelsen af sekretariatets opgaver i henhold til § 17, stk. 1. Forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder for fordelingssekretariatets virksomhed. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om administrationen af fordelingssekretariatets opgaver.

*Stk. 4 – 8. (...).*

#### **§ 11 (...)**

*Stk. 2–3 (...)*

*Stk. 4.* Tilskud efter stk. 1, nr. 3, fordeles mellem skolerne af Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig. Børne- og undervisningsministeren kan tillægge Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig yderligere opgaver vedrørende administration af tilskud til tyske mindretalsskoler. Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig kan fra skolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige for tilskudsadministrationen. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom. Ved behandlingen af opgaver, som Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig gennemfører efter 1. og 2. pkt. og § 14, gælder bestemmelserne i forvaltningsloven og offentlighedsloven for foreningen og dennes medarbejdere.

*Stk. 5 – 8. (...).*

#### **§ 24. (...)**

*Stk. 2 – 3. (...)*

*Stk. 4.* Fordelingssekretariatet, der er nævnt i § 11, stk. 3, og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig

5. I § 11, stk. 4., ændres »stk. 1, nr. 3« til: »stk. 1, nr. 4«.

6. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Staten yder årligt hver enkelt skole 70.000 kr. i tilskud til inklusion efter § 11, stk. 1, nr. 2, jf. § 3, stk. 1, nr. 2. I skoleåret 2013-14 og i skoleåret 2014-15 ydes herudover et tilskud på 75 pct. henholdsvis 50 pct. af gennemsnittet af de tilskud, som skolen for skoleårene 2009-10, 2010-11 og 2011-12 har modtaget til specialundervisning af elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer og til dækning af ekstraudgifter til lærertimer og pædagogisk medhjælp til elever med svære handicap og behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. I skoleåret 2014-15 yder staten endvidere et tilskud på 300 kr. pr. årselev.

*Stk. 2.* Skolen skal i årsregnskabet særskilt redegøre for tilskuddenes anvendelse.

*Stk. 3.* Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud og om skolens redegørelse efter stk. 2.«

7. I § 24, stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 11, stk. 1, nr. 2 og 3« til: »§ 11, stk. 1, nr. 3 og 4«.

fører regnskaber for tilskudsbevillingerne efter § 11, stk. 1, nr. 2 og 3, § 14 og § 17, stk. 1-3. Regnskabsåret er kalenderåret. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om opstilling og revision af regnskaberne. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor.

## § 2

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, som ændret ved § 2 i lov nr. 271 af 27. marts 2012 og § 3 i lov nr. 379 af 28. april 2012, foretages følgende ændringer:

### 1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen. Hvis der er behov herfor, skal efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler give personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med undervisningen, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen.«

### 2. I § 5 a, stk. 7, udgår », og med historieundervisningen på skoler, der er omfattet af stk. 3«.

### § 5 a. (...)

Stk. 2 – 6. (...)

Stk. 7. Undervisningsministeren fører særskilt tilsyn med undervisningen på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der giver undervisning på 9. klassetrin, og som ikke afholder folkeskolens afgangsprøver, og med historieundervisningen på skoler, der er omfattet af stk. 3.

§ 18. Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt. Dette gælder dog ikke tilskud til nedsættelse af elevbetalingen i henhold til §§ 27 a, 30 og 37.

Stk. 2 – 3. (...)

### 3. I § 18, stk. 1, udgår »27 a,«.

### 4. Efter § 24 indsættes i kapitel 3:

»Tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning

§ 24 a. Staten yder til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler tilskud til støtte til elever, der er omfattet af § 3 a, til inklusion af disse elever i den almindelige undervisning. Det er en betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at antallet af skolens årselever efter stk. 4, er mindst 5. Skolen skal i sit årsregnskab særskilt redegøre for tilskuddenes anvendelse.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 ydes med en takst pr. årselev til inklusion efter stk. 4. Taksterne fastsættes på de årlige finanslove. Tilskuddet beregnes ud fra antallet af årselever til

inklusion i det skoleår, der slutter i året før finansåret. For nyoprettede skoler beregnes tilskuddet efter stk. 1 ud fra det forventede antal årselever omfattet af § 3 a i finansåret og reguleres ud fra forskellen mellem det forventede og det opnåede årselevtal omfattet af § 3 a i finansåret.

*Stk. 3.* Det er en betingelse for at yde tilskud til en skole til inklusion, at skolens inklusionstilbud, jf. § 3 a, fremgår af skolens indholdsplan og offentliggøres på skolens hjemmeside, jf. § 17, stk. 2.

*Stk. 4.* En elev kan indgå i opgørelsen af årselever til tilskud til inklusion, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Eleven har deltaget i skolens inklusionstilbud, jf. § 3 a.
- 2) Skolen har udarbejdet en skriftlig plan for inklusion af den pågældende elev, som er underskrevet af skolen samt for elever under 18 år af forældre eller værge, og for elever, der er fyldt 18 år, af eleven selv.
- 3) Skolen har foretaget en systematisk og løbende evaluering af skolens støtte til eleven.

*Stk. 5.* Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. § 25, stk. 1.

*Stk. 6.* Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, jf. stk. 1-4, herunder om betingelser for og beregning af tilskud, evaluering af skolens støtte til eleverne og skolens redegørelse for tilskuddenes anvendelse.

**§ 24 b.** Staten yder efter § 25 tilskud til folkehøjskoler samt til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud, jf. § 25, stk. 1, til støtte til elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer.«

#### *Tilskud til elever fra en række lande*

**§ 27 a.** Staten yder i 2008 til og med 2012 til folkehøjskoler tilskud til hel eller delvis dækning af deltagerbetalingen på kurser af mindst 12 ugers varighed for elever, der er statsborgere og har fast bopæl i et af de lande, der er nævnt i stk. 2. Kravet til egenbetalingens omfang i § 11, stk. 4, finder ikke anvendelse for denne elevgruppes egenbetaling.

*Stk. 2.* Tilskuddet ydes til elever fra følgende lande: Bulgarien, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan bemyndige Center for Information om Rådgivning om Internationale Uddannelses- og Samarbejdsaktiviteter, CIRIUS, til at fordele og administrere tilskuddene.

*Stk. 4.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af tilskud efter stk. 1, om regnskabsaflæggelse og revision m.v. samt om administration af ordningen, herunder om udbetaling af forskud og opsparing af ikke forbrugte beløb til brug i følgende finansår.

*Stk. 5.* Afgørelser efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

**5.** Overskriften før § 27 a ophæves.

**6.** § 27 a ophæves.

### § 3

*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

*Stk. 2.* Loven finder anvendelse fra skoleåret 2013-14.

*Stk. 3.* Tilskud til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til inklusion, jf. § 24 a, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), som affattet ved denne lovs § 2, nr. 4, beregnes for perioden 1. august til 31. december 2013 således, at det månedlige tilskud svarer til den enkelte skoles månedlige tilskud i perioden 1. august til 31. december 2012, der er ydet efter § 25, stk. 1 og 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), til elever til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. En efterskole, husholdningsskole og håndarbejdsskole skal i skoleåret 2012-13 have haft mindst 3 årselever, for hvilke skolen har modtaget tilskud til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer efter § 25, stk. 1 og 2, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), for at kunne modtage tilskud til inklusion for perioden fra 1. januar 2014 til 31. december 2014 efter § 24 a, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).